Anul XVII. No. 6 — Exemplarul 2 lei. — Dum. 7 Februarie 1932

ROMÂNUL

ABONAMENTUL: Pe un an . . . 120 Lei
Pentru autorităţi, instituţiuni . . . 250 Lei

ORGAN POLITIC ŞI SOCIAL

REDACTIA şi ADMINISTRAŢIA ARAD Strada V. Alexandri No. 6.

Fericirea noastră este în iubirea de oameni, iar iubirea de oameni este iubirea lui Christos.

(Din conferinţa P. S. Sale Grigorie al Aradului)

Disolvaţi asociaţiile profesionale!

Domnul prim-ministru nu vrea să stea de vorbă cu asociaţiile dăscăleşti sau cu federaţia corpului didactic, pentru motivul simplu şi binecuvântat că Domnia Sa nu este obligat să discute, cu nişte... „sindicalişti“.

Pe domnul prim-ministru al Ţării, profesorul Nicolae Iorga, nu l-a impresionat nimic din toată amarnica tragedie a dascălimii de pretutindeni, — nimic din tot tabloul lugubru şi neputincios al flămânzilor de la un capăt la celălalt al Ţării nimic din toată disperarea mută, — din toată desnădăjduită — resemnare neputincioasă şi laşe a caraghioşilor cari se mai lasă încă ametiţi de stupefiantul înţeles al cuvintelor — altă dată magice! — de „luminător“ şi „apostol“!

Au protestat, s-au plâns, au ţipat de durere şi şi-au tânguit amarul, asociaţii de învăţători, congrese de profesori secundari, federaţii centrale şi periferice, delegatii şi paradelegaţii...

...Fără nici un răsunet!

Domnul preşedinte al Consiliului nu stă de vorbă cu reprezentanţii autorizaţi ai dăscălimii, pentrucă domnul preşedinte al Consiliului nu vrea să ia contact cu nişte... sindicalişti.

Acum câteva zile o învăţătoare *mi-a plâns* în mijlocul străzii principale, cu lacrimi şiroaie: „nu pentrucă îmi chiorăie maţele că n-am mâncat de-aialtăeri, — ci pentrucă eu care — mi topesc *sufletul ca să* i *fac pe copiii* altora să 'nveţe slovă românească şi să simţă româneşte, — trebuie să-mi las copiii mei să meargă la şcoală nemâncaţi de eri dela prânz“.

Astăzi chiar, un profesor secundar grăbia spre şcoala la o oră neobişnuită, după masă. Ce cauţi? „Conferinţă şcolară! Pentru aşa ceva vor să-mi afle părerea dar am băgat ceva în gură de eri seară nu mă 'ntreabă nimeni“!

Direcţiunile şcoalelor au trimis telegrame, asociaţia profesorilor secundari şi Federaţia au trimis telegrame... — Bani asvârliţi în vânt! Nimeni nu se sinchiseşte, nimeni nu-şi pleacă urechea şi nu vrea să te întrebe, pârlit de dascăl. — Cum se face că tu n-ai luat din Octombrie trecut nici o leţcae, în timp ce toţi ceilalţi salariaţi ai statului, cu excepţia preoţilor, şi-au ridicat lefurile pe Decembrie şi *chiar* pe Ianuarie c.

Bucureştenii nu se revoltă, Bucureştenii nu se mişcă, Bucureştenii tac!

Bucureştenii, — sigur! — au luat toţi, la vreme, salariile pe Ianuarie curent!

Şi *Ploeştenii tac*, şi Craiovenii tac şi alţii, desigur, mai apropiaţi de Bucureşti.

Dar tac şi o parte din Arădanii noştri. Tac cei dela Prefectură şi dela Primărie, — aceştia au primit salariile pe Ianuarie încă dela 31 Dec. 1931! Tac domnii dela Administraţia financiară, tace armata — o parte din ea, — tace magistratura în intregime! Toţi şi-au primit salariile pe Ianuarie 1932...

Şi noi? Noi, învăţătorii nu le-am primit din Septembrii 1931 Socotiţi, vă rog! Octombrie-Noembrie—Decembrie—Ianuarie! Noi, profesorii secundari, din Noembrie şi chiar Octombrie 1931!!

Unde este *dreptatea?* Unde *echitatea?* Unde este *nu recompensa* ci *dreptul* nostru, ceeace ni se cuvine — ca şi tuturor celorlalţi — bucăţica de pâine pentru care ne-am consumat şi-am muncit, **dreptul nostru**, domnule *preşedinte* al *Consiliului*, fară de care, fiziologiceşte, nu mai putem trăi!.

Am trimis telegrame, am ţipat şi ne-am plâns prin presă, am făcut intervenţii pe lângă prefect, parlamentari, oameni cu trecere — *nimic!*

Domnul Prim-ministru nu vrea să ia în seamă nici un demers al reprezentanţilor noştri autorizaţi, domnul preşedinte al *Consiliului* nu admite *nici un fel* de sindicalism, — nici măcar pe acel a foamei!

Şi, cu toate acestea, domnul Prim-ministru este un om cu mult suflet, cu adâncă înţelegere şi plin de compătimire pentru cei flămânzi. Trebuie numai să ştii cum să-i vorbeşti. E o simplă chestiune de formă.

Iată dece nici telegrame, nici congrese, nici intervenţii nu valorează nici măcar cât o carte poştală.

Da! Pe o simplă carte poştală de 3 lei, şi-a plâns foamea în cuvinte categorice, inimoasa directoare a şcoalei primare 17, Dna Ana Vaţian-Mihalache.

Fusese, biata femeie pe la toţi sfinţii, se certa se cu administratorul financiar, bătuse telegrame, scrisese articole de gazetă — toate fără nici un rezultat...

Şi iată cum o simplă carte poştală de 3 lei, adresată direct dlui prim-ministru Nicolae Iorga, aduce la câteva zile următorul răspuns telegrafic,

23 Ian.

ANA MIHALACHE,
Directoarea şcoalei primare 17 Arad.

La începutul săptăminii viitoare vi se va trimite un acreditiv de lei un milion pentru salariile învăţătorilor.

Ministru subsecretar de stat
BRĂTESCU

Aşa dar Domnul Prim ministru a fost impresionat. I-a plăcut *forma*: Cartea poştală e prea ciocoiască — De dragul formei, — a ordonat *Un milion*. Totul e să ştii cum să-l iei!

Colegi luaţi aminte! Disolvaţi asociaţiile, dar puneţi mâna pe câte-o carte poştală. Arăt ţi-vă pe scurt necazul şi expediaţi-o D-lui prim-ministru la Bucureşti.

Ieşiţi însă din anonimat — şi iscăliţi! Luaţi pildă de la vrednica noastră colegă Ana Vaţian-Mihalache, care şi-a riscat situaţia dar ca e [illegible] norocul să-l găsească pe domnul Preşedinte al consiliului în bună dispoziţie.. Căci dacă ar fi fost altfel... sau dacă poşta, după datină, ar fi pierdut cartea poştală...

Haide, Colegi, Curaj!

O carte poştală, mai puţină laşitate — aici, mai multă bună dispoziţie — acolo, nici o deraere a vagonului poştal şi — poate vă veţi primi *dreptul* de a vă hrăni în schimbul propriei voastre munci!

... Şi dacă reuşiţi
— disolvaţi asociaţiile!

Al. Constantinescu
Preşedintele Federaţiei Corpului Didactic — Arad.

S'a înfiinţat
Sindicatul pentru raţionalizarea exportului de animale şi de carne proaspătă din Arad.

Joi 4 crt. la orele 10 a avut loc în sala Camerei de Industrie şi Comerţ, adunarea de constituire a Sindicatului exportatorilor şi crescătorilor de animale.

Ideia înfiinţării sindicatului s'a bucurat de mult interes căci adunarea a fost populată peste aşteptări. Se vede că agricultorii au început să înţeleagă cum că nu numai agricultura trebuie să-i preocupe ci şi creşterea vitelor şi problema valorizării lor. Au venit aci agricutori — aşa zicând — din toate părţile judeţului.

Făcându-se un tabel a celor prezenţi d. senator Stan Teodor a fost ales preşedinte ad hoc spre a conduce desbaterile şi alegerile ce urma să le facă adunarea.

D. prof. I. Ardelean, arată în câteva cuvinte care a fost intenţiunea legiuitorului prin votarea legii sindicatelor şi care este scopul ce se urmăreşte prin înfiinţarea sindicatelor exportatorilor şi crescătorilor.

Se procede apoi la cetirea proiectului de statut şi alegerea Consiliului de Administraţie şi de Cenzori.

Consiliul de Administraţie a fost compus din următorii *dnii*:

Aurel Popovici exportator, Arad, Alexandru Kozma, exportator Arad, Ion Moţiu, exportator Macea, Muntean Dimitrie exportator Arad, Roos Emeric exportator Sânnicolaul Mare, Teodor Stan, crescător Arad, Radovan Milivoi, crescător Arad, Muscan Dimitrie crescător, Socodor, Dehelean Vasile, crescător, Ususău.

Supleanţi au fost aleşi dni; Ardelean Gheorghe, Buteni, Trif Petru, Şimand şi Raicu Dimitrie Arad.

In Consiliul de Cenzori s'au ales dnii Ilie Ardelean, Arad, Pius Oesa, Ineu şi Cintean Ioan, Vinga.

Supleanţii în Consiliul de cenzori dnii Feneş Victor, Făget, Luguzan Teodr, Buteni şi Miu Firca, Caccveni.

Implinindu-se formalităţile pentru constituirea sindicatului Consiliul de Administraţie ales s'a retras pentru a-şi designa preşedinte şi vicepreşedinţi potrivit dispoziţiunilor statutelor deja votate.

In şedinţa consiliului d. *Aurel Popoviciu* a fost ales cu unanimitate de preşedinte al noului sindicat, iar dnii *Alexandru Kozma şi Teodor Stan*, de vicepreşedinţi.

Secretar al noului sindicat a fost numit d. Ioan Popa, expert contabil.

Urmează ca actele de constituire să fie aprobate de Minister şi tribunal ca noul sindicat să-şi poată începe activitatea sa pe, care o sperăm să fie rodnică şi spre înflorirea comerţului nostru de animale şi carne şi spre binele agricultorilor noştri.

Conferinţa P. S. Sale Grigorie episcopul Aradului.

Dumenică aşa cum am anunţat, a avut loc la Palatul Cultural conferinţa Prea Sfinţiei Sale Grigorie al Aradului despre „*Aşteptarea Mântuitorului de lumea păgână*“.

Conferinţa s'a desfăşurat în cadrul unei adevărate sărbări. Ea a fost precedată de o producţiune a corului **„Armonia“**, care a cântat *“Astăzi Christos”* condus fiind de d. A Lipovan.

După conferinţă au urmat deasemenea coruri şi recitări executate de studenţii teologi, iar elevii liceului M. Nicoară ne-au înfăţişat scene din viaţa lui Christos după imaginaţia dlui prof. I. Toader.

Conferinţa Prea Sf. S., cu titlul de mai sus, care a fost aşa de bine ales şi care anunţa dinainte textul şi scopul, a fost clădită şi rostită cu măestrie.

Adevărul, că omul de azi, s'a reîntors la păgânism, decretându-se pe el însăşi de zeu, ne mai crezând în adevăratul Dzeu este incontestabil. Neputinţa omenească în faţa a totputernicei divinităţii îl va readuce iarăşi la Dzeu. Căci, după cum popoarele vechi şi-au pus încrederea într'un mântuitor, care urma să vină, tot aşa omul de azi va sfârşi prin a crede că scăparea şi mângâierea este numai la Christos, care ne a mântuit.

Fericirea noastră este în iubirea de oameni ori iubirea de oameni este iubirea lui Christos.

Locul vânzării zahărului,

unde se poate cumpăra zahărul cu preţ maximal:

Iuliu Meinl, Bul. *Regina Maria*
Magazia centrul de zahăr, Str. Mocion 42
Moara Sas, Str. 1. Decemvrie No. 6—8—10.
Str. Radulescu 6.
Farkas Nagy S. A. la birou, Bul Reg. Ferd. 5

Cereale eftine.

Imbrăcămintea scumpă.

Funcționarii neplătiți cu lunile. Mizerie în peste tot.

Nu mult după venirea guver nului Iorga — Argetoianu se zvonea pretutindeni, că guvernul technicienilor a făcut legături comerciale cu diferite țări, deci produsul muncii țăranului nostru care formează o majoritate de 80 % a locuitorilor acestei țări va fi mai bine apreciat și deci mai bine prețuit. Nu pot descrie bucuria plugarilor, cari la auzul acestor știri ziceau „ei de ce n-am votat noi totdeauna cu Iorga, că numai el se interesează de noi — bine că s'a dus Maniu etc." Dar așteptarea țăranului nostru a început să și piardă răbdarea văzând că știrile răspândite până acum nu sunt decât o speranță pierdută și în contradicție cu realitatea. Pe timpul guvernului Maniu — grâul era 400-450 Lei 100 de kg. porumbul 280 360 — , pe când azi grâul — cu 200 — porumbul 150-100 kg. celelalte la fel toate cu 50 % mai jos. Să vedem acum cât câștigă un țăran dela 1 jug. pământ, — Aratu, sămănatul și sămânța 200 kg grâu - adică 400 Lei — seceratul și căratul cu treeratul cam tot 400 Lei — adică în total 800 Lei — pământul produce 800 kg grâu, deci total 1600 de lei — de trăgând spesele 800 — apoi cca 150 impozit direct și comunal rămâne un venit net de 650 Lei adică 300 kg grâu, atât cât îi trebue unui om pâine pe an. Cu celelalte stă la fel — deci bietul țăran muncește pentru ca să câștige, — statul — comuna — comerciantul de cereale și morarii etc. De îmbrăcăminte și celelalte trebuinți pe lângă casa omului nu mai vorbesc — sunt indiscutabile, acelea le voiu arăta mai la vale.

Imbrăcămintea scumpă.

Dacă conducătorii aceștia s'ar obosi puțin și ar judeca și mai puțin, ar vedea bine și clar că prețul cerealelor nu se poate compara cu al îmbrăcămintei și încălțămintelor, necesități stricte făr' de cari omul nu poate. — De ce nu se intervine să eftinească îmbrăcămintea la egal cu prețul cerealeler. Pentru ce zahărul, petrolul, oțetul sarea ghetele, hainele căciulile albiturile etc, fierul, lemnul, și altele sunt doar cu 20 % mai eftine ca pe timpul când grâul era cu 7-800 ba și 1000-1500 de scump. De ce nu se strică cartelurile și de ce nu lasă vama care ar ajuta la concurența străinătății, dacă fabricile noastre vor să lucreze cu sute de procente câștig și nu vor să facă reducerea cuvenită și în comparație cu timpul — dacă se zice că trecem la normal. Țăranul ar fi bucuros ba.. chiar fericit și mulțumit. Despre acestea s'ar putea mult scria — și o să mai revenim cu date.

Funcționarii neplătiți cu lunile.

Ce s'a petrecut anul acesta, par'că n'a mai fost nicicând. Toată lumea se plânge de bani — Țăranii, comercianții, industriașii dar în deosebi funcționarii statului si comunali — A fost, dar mai ales acum sunt 4 — și 6 luni de când diferite categorii de funcționari nu primesc salariile. De ce ? Nu știu și nici nu mai pot înțelege.

Știu însă atât, că neprimind funcționarii salariile, sufere țăranul care anul acesta ar fi dat bucuros acasă porcii cu 8-9 Lei kg să nu-l ducă la oraș cu 10-11 Lei per kg. care totuși îi face cheltueli mai mari și venit mai puțin — apoi — pui — ouă și alte mărunțișuri pentru cari ar face bani și nu bucuros s'ar duce la oraș de unde se'ntoarce cu ei ne vânduți din cauza prețului iluzoriu ce l primește — 10-15 Lei o pereche de pui — etc. Comercianții nu mai pot face nici o învârteală pe bani gata, decât numai pe credit — și atunci cu riscul de a aștepta până statul bine voește să plătească, pentrucă funcționarul și de ar vrea n'are de unde —

Industriașii se plâng că trebue să'nchidă fabricile — că nu sunt bani — da cum să fie, dacă plățile stagnează și statul numai incasează. Azi se uită omul la 1 Leu ca altădată la 100 — pentrucă știe că dacă l dă nu-l mai vede.

De ce nu se face ordine, să se plătească micii funcționari cari n'au credite și nici alte venite — și nu cei mari — pentrucă atunci cei mari, se vor îngriji de ei — și nu vor mai fi nepăsători. E ușor funcționarului cu 30.000 Lei lunar să cumpere un porc cu 1500-2000 Lei Dar ce face cel cu 2 3000 Lei lunar când nici pe acelea nu le primește ? Pe ce cumpără el și cum le cumpără. Ori eu cred că în cazul acesta trebue să se'ntoarcă către ai săi și să le spună să și pună pofta'n cui — aceasta e soarta celor mici, dar vai de bietul tată când trebue să spună familiei sale astfel de cuvinte în loc de'ncurajare și îndestulare.

Mizeria în toi.

Din cele relatate pân'aici deci se poate ușor trage concluzia — Mizerie peste tot — suferințe — în genere — și vai de capul nostru. Unul într'un fel altul într'altul și așa vai de noi toți cei mici și neputincioși.

Dl Iorga în seara zilei de 24 Ianuarie spunea la sfârșitul conferinței. Solidaritate, abnegație și sacrificiu — la aceste frumoase cuvinte a unui om mare permită-mi-se să adaug „dar la căldură și cu burta plină" ceace ar fi egal cu salarile plătite la timp și mai mult interes față de produ ele naturale a țării precum și stârpirea speculanților și rușinătorilor României — întregite pentru totdeauna.

T. T.

CARNETUL LITERAR

Strofe pentru veșnicie

Dlui P. P.

Le-am crustat adânc în stânca vremii
Căci sau născut in mine spontanee,
Sub farmecul Domniței lor, din basme:
Cea mai frumoasă fee dintre fee. . .

Am nizuit spre tot ce e sublim
Voind ca să redau un nou tipar,
Sŏ-l las urmașilor, ca moștenire:
Tot ce-au stricat strămoșii, să repar. . .

Am isbutit in nopți de insomnie
Să le 'mpletesc în cel mai trainic tort.
Călătorind prin lumi de intuneric:
Cămașa chinului să n'o mai port!. . .

...Le-am scris cu lespezi de granit și mică
Trăind în marea mea singurătate;
Și-atunci, când eu voiu fi un pumn de sgură:
Vor fi săpate in Eternitate!. . . .

Epigramă

UNUIA. . .

„Pe cel ce-ți face rău, tu să-l iubești"
Așa grăiește Biblia 'ntr'un loc:
Și m'am condus intocmai in viață:
Căci fug de omul rău cum fug de... foc...

Ion Miuța

Fapte de reținut.

Criza mondială cu efecte dezastruoase bântue cu tărie de vre-o 2 ani și statele rând pe rând dau faliment. Această criză a luat, și în țara noastră un caracter destul de pronunțat și întâmpinăm mari greutăți, mai ales în ultimul timp cand bieții funcționari sunt neplătiți cu lunile. Finanțele țării sunt secătuite, ale județelor și comunelor la fel, neputând să-și satisfacă nici cele mai vitale nevoi. In această situație cine se mai poate gândi la ajutorarea unor instituțiuni sărace, ca biserica, care este atât de necesară în aceste vremuri de bejenie? Cine se mai poate gândi la ajutorarea populației obidite, mai ales în timpurile de față când egoismul predomină iar altruismul de multe ori este chiar inexistent? Așa se caracterizează timpurile — noastre iar cazurile excepționale ce întâlnim simțim nevoia de a le aminti în orice ocazie, spre a remarca persoanele cari exceptează această caracterizare. Prefectura Județului Arad a binevoit ca la intervenția unei persoane zeloase din com. Luguzău, să acorde din fondul județan suma de 15.000 lei ca ajutor Sf. Biserici din Luguzău, spre a o învrednici să-și merite numirea de locaș al Dlui Isus Christos. Tot la intervenția aceleiaș persoane zeloase și a altor persoane din com. Luguzău, prefectura care a ajutat Sf. Biserică își repetă bunăvoința de a ajuta și populația nevoiașă a acestei comune, prin acordarea sumei de 50.000 lei din fondul județean, pentru ridicarea digului unui pârâu cu numele de Cigher, care prin inundațiile sale pricinuia mari pagube însemnătarilor, de unde bietul plugar își așteaptă existența. Persoane orbite de patimă politică și de reavoință, observând ușurința și bunăvoința cu care s'a acordat acest ajutor și ținând seama și de caracterizarea timpurilor contimporane, au lansat zvonuri că din suma acordată Comuna n'ar primi decât jumătate, dând restului o destinație oneroasă. Aceste svonuri cari nu corespund adevărului, le înfierăm cu toată solicitudinea fiind siguri că suma se va întrebuința pentru scopul destinat. Deci, pe această cale aducem sincere mulțumiri aceleiași prefecturi și o rugăm să **rămâne** și pe mai departe **iarni mulintrodus de d. dr. I. Marșieu.**

Un Luguzan.

Cinema.

Programul de Dumineca la 7 Feb.

Reprezentațiile la orele 3, 5, 7¼ și 9¼.

Central:

Furtul Mona Lisa

Un film de mare valoare artistică. Montare fastuoasă. Regia; *G. v Bolváry* Muzică; *Robert Stolz.* In rolul principale; *Willy Forst și Träde v. Molo.*

Select:

DANTON

în rolul principal cu neîntrecutul **Fritz Kortner,** acărui joc desăvârșit a provocat, pretutindeni — unde filmul a fost rulat până în prezent — cea mai spontană admirație a publicului

Briciuri, foarfeci și totfelul de mărfuri de oțel cu prețuri moderate se află la firma

Tejnor & Co

cuțitar și ascuțitor

ARAD. Piața Avram Iancu 21

COLOANA BUNULUI CREȘTIN

ZAHEU

Acest Zaheu a fost mai marele unei vămi și din slujbă s'a îmbogățit. Cum? O mărturisește el Iisus spovedindu-se Mântuitorului. A înșelat, a năpăstuit pe alții. Despre Hristos a auzit el de mai multe ori. Auzise și despre un alt funcționar de vamă, despre Levi, care a lăsat vama și s'a făcut învățăcel al Domnului, luând numele Matei. S'a deșteptat o curiozitate în Zaheu și numai din curiozitate dorea să vadă cine este acel Iisus. Se pune într'o situație ridicolă, căci el, înaltul funcționar, se suie în smochinul din marginea drumului, să poată zări în mulțime pe Omul, despre care auzise atâtea. Această vedere încă n'ar fi schimbat pe Zaheu. Câtă vreme vei crede în Hristos numai ca într'un om mare, vei rămânea în starea-ți de mai nainte. Dar a privit și Iisus spre el și privirea a răscolit sufletul lui Zaheu. Trupește s'a coborît din smochin, iar sufletește s'a înalțat în lumea bunătății. A grăbit să primească pe Domnul în casa sa și Domnul a intrat nu numai în casa clădită din fraude și înșelăciuni, ci mai ales în casa sufletului lui Zaheu, prefăcându-i-o în biserică. Zaheu a simțit pe Hristos-Dumnezeu în inimă și alăturea de Hristos nu mai putea suferi averile câștigate prin furt și năpăstuiri. Jumătate din ele a dat săracilor, iar din ceea ce i-a rămas s'a legătuit să întoarcă împătrit celor nedreptățiți de el. „Astăzi s'a făcut mântuirea casei acesteia" zice Domnul.

Noi ne sbatem în sărăcie și criză și cu noi se sbate lumea întreagă. Băncile și instituțiile financiare se prăbușesc. Muncitorii sunt cu miile fără lucru, mii de funcționari sunt cu lucru dar fără plată și mizeria rânjește în casele noastre. Foamea și golătatea biruiesc rușinea și mizeria iese să defileze.

Incercăm conversiunea datoriilor. Nu facem politică financiară și nu putem bănui toate urmările conversiunii, dar nici cei ce vor s'o legifereze nu și pot da seama de cele ce vor urma. Credem însă, că nu va fi altă deosebire între starea de acum și între cea de după conversiune, decât deosebirea că ni se aprinde casa de un capăt, sau de celalalt. Hotărît, altceva ni lipsește. Lipsește până și curiozitatea lui Zaheu, de a vedea pe Hristos, lipsește privirea lui Hristos, căci ne-am întors dela El, care să pătrundă în casele noastre și în casa sufletului nostru. Ni lipsește pogorîrea din smochinul ridicolului și înălțarea prin Hristos deasupra măruntelor și marilor conversiuni, cari nu se tălcuiesc decât învârteli. Nouă ni lipsește legiferarea gândului lui Zaheu. Nimeni nu cere moartea păcătoșilor, nici să întoarcă împătrit furtul, frauda, delapidarea, înșelăciunea. Ar fi prea destul și numai a patra parte, ca să ni se poată zice și nouă: Astăzi s'a făcut mântuirea țării acesteia.

F.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Operă şi teatru.

Relatările dlui dir. Pop pentru publicul arădan. — Primăria va subvenţiona reprezentaţiile teatrului şi operei clujene.

Iubitorii de muzică şi artă din Arad şi-au exprimat de mult dorinţa de a avea in acest oraş, un teatru permanent şi reprezentaţii de operă sistematice. Realizarea unui teatru permanent s'a văzut însă imposibilă. iar incercarea cu „teatrul de vest" n'a putut da fructul dorit, cu toate sacrificiile celor trei oraşe: Arad, Oradea şi Timişoara.

Situaţia economică de azi a dus la desfiinţarea teatrului de vest şi a lăsat, in acelaş timp. atât Aradul cât şi pe celelalte două oraşe fără importantul factor de cultură care este teatrul,

Acest fapt a determinat direcţiunea Teatrului şi Operei Naţionale din Cluj, să angajeze anual un număr anumit de spectacole spre a nu se intrerupe opera de românizare şi culturalizare a frontierei de vest.

L'am căutat pe d. **C. Pop,** directorul operei Naţionale din Cluj şi l'am rugat să ne comunice care sunt angajamentele luate de cele două instituţiuni şi in ce condiţiuni crede că se va putea achita de ele ?

D. director Pop, ne-a declarat că s'a făcut un angjament de 60 spectacole pe an dintre cari 30 de operă şi 30 dramă. Fiecare din cele trei oraşe va avea, în consecinţă, *30 de premiere de operă* şi 30 reprezentaţii de dramă.

Cele 30 de reprezentaţii de operă se vor succede din trei în trei săptămâni cu câte trei spectacole de fiecare ocazie.

Intreg repertoriul dela Cluj va fi desfăşurat succesiv in cele trei oraşe dela vestul ţării, astfel că publicul din Arad, Oradea şi Timişoara va avea mai multe reprezentaţii decât insăşi Clujul care a jertfit atâta pentru infăptuirea operei şi teatrului său,

Ideia de a se da câte 60 de reprezentaţii în oraşele de vest a fost, nespuse de C. Pop, emisă de direcţiunea operei din Cluj şi îmbrăţişată de d. Mavrodi, directorul general al teatrelor.

Realizarea acestui plan este momentan cea mai mare grijă a dsale. *„Dar, spune d. Pop, totul este în funcţie de public, şi de bunăvoinţa autorităţilor. Dacă publicul va inţelege şi va aprecia jertfele ce le aducem noi şi va căuta să jertfească şi el, după cum îi stă în putinţă, dacă pe de cealaltă parte autorităţile, în primul rând primăriile, ne vor da acelaşi sprijin ca şi teatrului de vest, atunci nădăjduesc să ducem la bun sfârşit, acţiunea începută.*

„Avem nevoie de sprijinul tuturora căci deplasarea, şi în special aceea a ansamblului de operă, ne costă foarte mult. Orchestra, corul, baletul. împreună cu soliştii, personalul administrativ şi tehnic, numără la un loc 130 de persoane. Pentru transportarea acestui personal şi a decorurilor avem nevoie de patru vagoane.

„Eu cred — continuă d. Pop — că o intervenţie comună, a conducerei celor trei oraşe, pe lângă direcţiunea generală a C. F. R. spre a ne face inlesniri ar fi incoronată de succes şi ar reduce simţitor bugetul cheltuielilor noastre.

„Pentru a face posibilă accesiunea la reprezentaţiile teatrale, deşi preţurile sunt scăzute la minimum, am căutat să facem inlesniri prin abonamente. La un abonament pentru zece spectacole acordăm o reducere de 40 %. Costul abonamentului nu se va plăti integral, ci abonatul va depune drept garanţie, preţul unui singur bilet, iar la fiecare reprezentaţie îşi va plăti biletul cu reducere pe baza cupoanelor ce le va primi. Ultimul bilet se va achita prin suma depusă garanţie'

„Aceste inlesniri ne fac să credem că publicul românesc va da tot sprijinul teatrului nostru şi-l va frecventa cu interes, pentruca şi noi să ne achităm cu toată insufleţirea de indatoririle noastre.

„Fiindcă suntem în Arad — zice d. Pop — trebuie să declar că d. Radu, primarul municipiului, arată foarte multă bunăvoinţă faţă de acţiunea noastră. Dsa ne-a promis chiar o subvenţie mai insemnată, pe care, cred, o vom şi primi. Dacă teatrul de vest a primit o subvenţie de 15.000 lei de spectacol, cred că şi noi avem tot dreptul să sperăm la un ajutor mai insemnat. **N'ar strica, dealtfel, dacă cele trei municipii ar face o alocaţie bugetară anuală pentru sprijinirea teatrului şi operei noastre.**

*

Acestea sunt relatările dlui director C. Pop. făcute publicului arădan, pentruca acesta la rândul său, să aprecieze jertfele ce le aduce Opera şi Teatrul Naţional din Cluj, ne mai vorbind de riscurile ce sunt inerente unei astfel de Intreprinderi.

Noi credem că publicul nostru va căuta să înţeleagă rostul venirei teatrului şi operei române aci la Arad.

Ar fi o ruşine dacă şi această incercare s'ar dovedi de prisos. Oraşul Arad adăposteşte un teatru maghiar, care, deşi inferior, din toate punctele de vedere, celui din Cluj, se menţine totuşi, căci publicul maghiar îl sprijineşte din toate răsputerile.

Ori, Clujul ne trimite un ansamblu de operă din cele mai bine inchegate, ne mai trimite un ansamblu de dramă cu actori incercaţi.

Este momentul să menţionăm că presa minoritară din oraş, de data asta, şi-a făcut datoria prin aceea că n'a tăcut evenimentul venirii operei clujene şi a apreciat, la justa lor valoare, reprezentaţiile ei. Adevărat că dacă faţă de actorii lor sunt extrem de indulgenţi, faţă de ai noştri sunt puţin cam preocupaţi.

*

Am avut ocaziunea să vorbim cu d. primar Dr. C. Radu, despre chestiunea subvenţionării teatrului şi operei clujene. Dsa ne-a declarat că va face tot posibilul ca să rupă din taxele pe spectacole o sumă de vre'o 150 mii lei pentru anul în curs.

Dăm această declaraţie a primarului publicităţii şi spre ştirea direcţiunei interesate.

Rep.

Cinema Sonor „CORSO"
dela 5-11 Februarie
ALTEŢA SA ORDONA
(HORE HOHEIT BEFICHLT)
cea mai mare şi cea mai frumoasă operetă a casei Ufa.
Katze v. Nagy **Willy Fritsch**
Monopol: Ufa Matadorfilm Braşov Vorbeşte 100% în limba germ.
Jurnal-Sud-Est.
Reprezentaţiile cu inceperea orele 5-7½-9½. Duminică şi în zilele de sărb. dela ora 3 p. m — Bilete la cassa cinematografului, deschis 10-1 şi dela ora 4 p. m. TELEFON 565.
Duminică la orele 11 a. m. MARE MATINEU popular cu
HARRY PIEL
PREŢURI REDUSE

Doliul dlui Ion Mihalache vicepreşedintele partidului naţional-ţărănesc.

D. Ion Mihalache, vicepreşedintele şi actualul conducător al partidului national-ţărănesc, a avut durerea să piardă pe tatăl dsale.

Mai mulţi intelectuali din Arad, membri ai partidului national ţărănesc şi prieteni ai dlui Mihalache, luând cunoştinţă de doliul incercat de dsa i-au adresat următoarea telegramă de condolare

Ion Mihalache,
Bucureşti.

Dumnezeu să vă dea mângâiere pentru durerea suferită prin moartea prea iubitului Dv. părinte.

Dr. Iustin Marşieu
prof. C. Teodorescu
Dr. E. Veliciu
Gen. Al. Vlad
prof. I. Ardelean
Dr. S. Dămian
Nicolae Adam
preot I. Marşieu
Dr. I. Borneas
preot Zenobie Brădean
Dr. A. Raicu
etc.

Noul cinema „Corso".

La 5 cor. Vineri ora 5 şi a deschis în cadru festiv porţile noul cinematograf „Corso" din Arad al Asoc. scriitorilor români. Situat în centrul oraşului cu o intrare impozantă în strada Eminescu şi cu ieşiri în strada Românului, clădit după cele mai moderne cerinţe şi prevăzut cu tot confortul necesar, acest cinematograf fără exagerare se poate încadra între cele mai mari din ţară. O sală de spectacole modelată, artistic închepătoare, cu loje şi 617 scaune confortabile, cu incălzit central, luminat plăcut, cu aerizatoare în plafon dă noului cinematograf „Corso" aspectul modern similar al cinematografelor municipale. La intrare, candelabre mari revarsă o lumină feerică pe un coridor spaţios. Am observat la acest cinematograf şi o inovare din cinematograful şi a anexat şi un local elegant de cafenea, cu intrarea din sala de aşteptare. O altă inovaţie mai e, că în vitrinele dela intrare s'au rezervat locuri pentru reclame de comerţ. In general, ceace ne îmbucură este, că în noul cinematograf predomină o curăţenie perfectă, şi este cu desăvârşire apărat de orice pericol sau incendiu.

Cinematograful „Corso" îşi deschide repertoriul cu delicioasa piese „Alteţa Sa ordonă" căreia îi vor urma filmele sonore cele mai bune ale casei Ufa. Acest nou cinematograf dispune de două maşini de proecţiune, pentru filme mute si sonore. Cele două case de bilete au fost invadate de public încă din ziua de Joi. Preţurile biletelor sunt acelaşi ca la cinematografele oraşului, cel mai eftin bilet fiind de 10, iar cel mai scump de lei 30.

La deschiderea festivă au fost invitate *autorităţile* şi presa designându *li se locuri* de onoare.

Societatea Naţională Culturală „Crişana" din Cluj, în şedinţa plen din 17 Ian. a. c. a ales pe anul academic 1931 32 următorul comitet; Mircea Popluca preşedinte, Viorel Petrişor vice-preşedinte, Ştefan Cmeciu secretar gen., Traian Puta bibliotecar, Ioan Támaş cassier, Vasilie Luştrea controlor I., Octavian Pop controlor II., Sinesiu Crişan secretar de şed. I., Gheorghe Goina secretar de şed. II.

Poliţia din Timişoara a arestat 3 indivizi cari se ocupau cu falsificarea monetelor de 20 Lei. Intre ei să află un ciasornicar şi un şofer. In legătură cu aceasta descoperire s'a mai arestat falşificatori de monete şi în comuna Cenadul-Vechi din judeţul Timiş-Torontal.

Conferinţa dezarmării şi răzb. chino-japonez.

Marţi după amiazi s'a deschis la Geneva *marea conferinţă a desarmării,* având de resolvat chestiunea desarmării, care se studiază de 12 ani.

Şedinţa a fost deschisă de dl Henderson, ministrul de externe şi delegatul Angliei la conferinţă, printr'o vorbire care a ţinut aproape o oară.

In discursul său d'l Henderson a spus că nu trebue să ne aştepţăm la o desarmare totală, ci numai la reducerea armamentelor, iar pentru aceasta trebue încredere, foarte multă increderе reciprocă între state. In general discursul dlui Henderson, se poate urma în trei puncte, la cari se reduce si misiunea conferinţei desarmării: Aceste puncte sunt

1. Să se stabilească un program efectiv pentru reducerea simţitoare şi limitarea tuturor armamentelor.

2. Nici o armată să nu fie sustrasă desarmării universale.

3. Să se asigure continuitatea operei sale (a conf. desarmării), hotărând să se ţină conferinţe analoage la intervale destul de apropiate.

Discursul dlui Henderson a plăcut foarte mult, — e şi frumos — insă are marele păcat, că ideile ce le cuprinde nu se vor putea realisa nici odată. Aceasta pentrucă nici o ţară, care participă la această conferinţă nu-şi va lăsa ţara fără armată în credinţa că duşmanii ei nu vor ataca-o şi pentru că aceasta conferinţă, precum şi Liga Naţiunilor nu au autoritatea necesară ca să impună desarmarea.

Că Liga Naţiunilor şi conferinţa desarmării n-au autoritatea, n-au puterea de a sili pe o ţară oarecare să-i respecte hotărârile, se vede din războiul, **oficial declarat de Japonia, Chinei,** răsboiu care decurge cu o violenţă foarte mare, japonezii ajungând până în capitala Chinei. Fată de acest atac, delegaţia chineză la conferinţa desarmării a înaintat Ligii Naţiunilor o notă în care arată că prin actele de violenţă a Japoniei, nu se urmăreşte restabilirea unor stări normale, ci urmăresc răsboiul. Răspunsul Ligii Naţiunilor îl dăm după o telegramă din Geneva; "consiliu Societăţii Naţiunilor convocat într'o şedinţă extraordinară înainte de deschiderea conferinţei desarmării, a adoptat o resoluţie privitoare la evenimentele din extremul orient.

Rezolutia declară că, consiliul sprijină cu întreaga sa autoritate morală demersurile marilor puteri la Tokio şi la Nanking, în vederea incetării ostilităţilor chino-japoneze, pentru crearea unei zone neutre la Sanghai şi pentru imediata începere a tratativelor.

Prin urmare vorbe goale şi nimica. Liga Naţiunilor create pentru a impiedeca râzboiul nu poate face nimic. Ziarele din zilele aceste constitue o adevărată plăcere; pe partea stângă scrim despre războiul chino-japonez, pe partea dreaptă despre desarmare.

Din toate se desprinde un lucru; Până când popoarele într'adevăr vor ajunge la o astfel de cumineţenie încât să poată desarma fără frică, zic până atunci să fim gata pentru a ne apăra pământul, nevoile şi neamul.

Săptămâna

Abonamentul:
anual la . . . . . , 120 Lei.
Pentru autorităţi, întreprinderi şi instituţiuni anual . . . . 200 Lei.
pentru străinătate an. 250 „
Publicaţiuni şi alte inserate oficiale, cuvântul 2 Lei. Publicaţii şi inserate mai mici de 25 cuvinte, taxă fixă 50 Lei.
Reclame, pe cm. patrat 3 Lei
Ziarul apare săptămânal, Duminică

—

CALENDARUL SĂPT.

Februarie 29 zile

8 — Luni
9 — Marţi
10 — Miercuri
11 — Joi
12 — Vineri
13 — Sâmbătă
14 — *Duminecă*

—

Ministerul instrucţiunii a hotărât ca elevii absolvenţi de gimnaziu, cari au întrerupere de studii mai mare de doi ani, să nu poată fi înscrişi în clasa I-a a şcoalelor comerciale superioare decât după ce vor fi trecut un examen sumar asupra materialelor din ultima clasă gimnazială.

De acest examen sunt dispensaţi absolvenţii şcoalelor comerciale elementare întrucât ei sunt supuşi unui examen special conform art. 2 din regulamentul şcoalelor comerciale superioare.

—

Regia Căilor Ferate Române a realizat zilele trecute un important acord cu guvernul ungar.

Acordul prevede că pentru toate produsele petrolifere expediate din ţară cu destinaţia în Ungaria, CFR să acorde o reducere de 30% din taxele de transport. Ungaria va acorda o reducere de 62 la sută pe teritorul ei. Acordul prevede reducerile de mai sus şi pentru produsele de petrol care trec tranzit cu destinaţia Austria şi Cehoslovacia.

—

TEATRALE

Reprezentaţiile operei.

Marţi seara s'a cântat opera comică „*Voevodul ţiganilor*“ de Jokai-Strauss. In rolurile principale au apărut dna Mimi Nestorescu, dna Ana Rozsa, d-na Piteiu-Georgescu şi dnii Andreescu, Robescu, Gavrilescu, Crişan, iar în partea prozei de remarcat d. C. Simionescu, care a avut o creaţie admirabilă în rolul unui ţigan, încât a smuls aplause la rampa deschisă.

Doamnele Nestorescu şi Georgescu sunt bine cunoscute publicului arădan. Apariţia domniilor lor pe scena arădană a fost întotdeauna sărbătorită cu entuziasm. Nouă a fost dna Ana Rozsa, căreia i a fost uşor să intre în dragostea arădanilor, căci pe lângă că este o apariţie drăgălaşă mai dispune şi de un sopran admirabil. Creaţia dsale de Marţi seara va rămâne o amintire.

Intre domni trebuie să menţionăm în primul rând pe d. Robescu, care ne-a dat un Carnero admirabil şi ca joc dar mai cu seamă ne-a surprins cu puternicul şi plăcutul său bariton. D. Gavrilescu a fost bine în rolul lui Zsupan. Apariţia dlui Crişan a fost pentru mulţi, prilej de reminiscenţe din trecutul vitreg al Ardealului nostru.

*

Miercuri s'a cântat „Trubadurul“ de Verdi. De data asta dna Nestorescu ne-a fascinat cu toate resursele vocale a dsale. Dna P. Georgescu, în rolul ţigăncii, a fost admirabilă. Altul dsale e dulce şi melodios. A plăcut foarte mult.

Intre domni d. Soculschi n'a mintit aşteptările noastre. Baritonul dsale este acelaş puternic şi metalic.

Trubadurului dlui M. Niculescu îi convin mai mult registrele înalte, dar aci d. Niculescu e de fapt la înălţime. D. Gavrilescu conştiincios într'un rol ingrat. Atât că îşi are simpatiile cucerite de mai nainte.

*

Joi 4 crt. seara s'a cântat „*Boema*“ de Puccini ultima operă din această primă stagiune. De data asta în rolul principal feminin a apărut superb dna Silvia Tyron, al cărei drum ascendent ce a dus în lumea artelor, a pornit din Arad.

Alături de dsa a contribuit la succesul serii dra Ana Rozsa cu dnii Andreescu, Dimitrescu, cu un cunoscut bariton plăcut Georgescu, arădanilor din „Ebreica“ de acum câţiva ani, Crişan, Gavrilescu.

*

Este momentul să aducem cuvinte de laudă dlui Bobescu, care are partea leului din uriaşa muncă ce se depune spre a se asigura succesul reprezentanţiilor. Lui, fenomenală sale muzicalităţi priceperei dsale se datoreşte că orchestra, de care Opera din Cluj s'a mândrit întotdeauna, corul, aşa de bine instruit de d. Klee şi soliştii, se contopesc magistral într'un ansamblu demn de admirat.

Publicul i-a şi fost recunoscător.

Pictorul Wieman îşi dă contribuţia repreţuită prin decorurile sale bine alese şi în adevăr artistic construite.

*

Opera Română din Cluj va cânta, de Vineri începând până Marţi la Timişoara.

—

„Când vrea femea“

Acesta este titlul comediei pe care o va prezenta publicului arădan, Teatrul Naţional din Cluj, Vineri la 12 Februarie crt.

Piesa în 3 acte este scrisă de dnii Etienne Rey şi Alfred Savoir.

In rolurile principale vor apare dnele Silvia Jipescu—Hodoş, Vasiliu, şi drele S. Muntean şi E. Barbu. Rorulile bărbăteşti vor fi susţinute de dnii Voicu, Ştefănescu, Potcoavă şi Vanciu.

*

Biletele pentru reprezentaţia de Vineri 12 crt. se pot lua zilnic începând de Luni 8 crt. la ghişeul casieriei teatrului orăşenesc între orele 10—1 şi 4—6.

Tot acolo se pot lua şi abonamentele cari asigură o reducere de 40% aşa cum se poate vedea din declaraţiile dlui dir. C. Pop.

Rubrica grafologică.

Găvriluţ Rocság. Impulsiv artăgos, bufonerie, — fire veselă temperament, — rutină. Destul de norocos. Pedanterie, bigot, capabil de minciună şi fals. Aroganţă. Voinţă puternică. Bun gastronom. Inclinări foarte vizibile spre ştiinţă. Multă răbdare, Inimă de aur. Practic. Caută a fi drept şi binevoitor.

Salambo, Hunedoara. Un caracter solid, la puţine femei se poate întâlni atâta perspicacitate şi hotărâre, — abnegaţie. Fiinţă instruită. Incă 20 ani. 60% noroc în viaţă. Iniţiativă. Mult bun simţ. Uneori neîncredere — din cauza decepţiilor suferite. Fiul va fi om mare. Tatăl nu se însoară. Avere, da. Câştigă-ţi răbdare şi stăpânire, — optimism. Bazează-te pe realitate şi judecată, — nu pe preziceri. Urmează ţi conştiinţa. Fii curajicată ai in Dta un bogat tezaur sufletesc.

Trimiteţi într'un plic împreună cu **cuponul** de mai jos şi 10 lei timbre fiscale, 10 rânduri scrise, din memorie, cu cerneală, pe hârtie neliniată, împreună cu arătarea sexului şi vârstei aproximativ a Dv. sau a persoanei al cărei caracter doriţi să-l cunoaşteţi şi veţi primi o analiză publicată în această rubrică sau prin poştă, dacă trimiteţi timbre fiscale în valoare de 20 lei.

Analiza va fi amănunţită şi precisă, cu cele mai bune sfaturi şi indicaţiuni, pentru viitor, ce vă vor fi de mare folos în viaţă.

Adresaţi vă redacţiei ziarului *Str. Alexandri 6.*

Cupon pentru grafologie
No. 11.
„Românul“

„Mehanica“
Societate Anonimă Română în Nădlac, Jud. Arad

Convocare

Consiliul de Administraţie a S. A. R. „Mehanica“ în baza art. 11. din statute invită prin aceasta pe Domnii acţionari la **a VI-a adunarea generală ordinară** ce se va ţine în Nădlac la 1 Martie 1932, orele 14 în localul Societăţii S. „Mehanica“ cu următoarea

ORDINE DE ZI

1. Constituirea
2. Raportul Consiliului de Administraţie şi a Consiliului de Censori despre gestiunea anului 1931
3. Descărcarea Cosiliului de Administraţie şi Censori pentru gestiunea anului 1931
4. Decidere asupra disolvării Societăţii, conf. art. 33 din statute
5. Alegerea lichidatorilor

Nădlac la 13 Ianuarie 1932.

Consiliul de Administraţie

Bilanţ încheiat la 31. Decembrie 1931.

Activa.			
1.	Cont.	Cassa	74.346.—
2.	„	Garanţii	12.000.—
3.	„	Inventar	56.200.—
4.	„	Diverşi debitori	31.111.—
5.	„	Pierdere	331.083.—
			504.740.—
Pasiva			
1.	Cont.	Capital	422.413.—
2.	„	Fond de rezervă	86.—
3.	„	Diverşi creditori	82.241.—
			504.740.—

Nădlac la 31 Decembrie 1931.

Consiliul de Administraţie
Iosif Ablonczy m. p. preşedinte
pentru contabilitate
Nicolae Mărginean m. p. contabil
Verificat şi găsit conform cu registrele
Consiliul de censori
N. Mărginean m. p. preşedinte

Judecătoria rurală Chişineu-Criş secţia cf.
No. 4172/1931.

Extract din publicaţiune de licitaţie.

In cererea de executare făcută de urmăritorul Serban Vicenţie contra urmăritului Moti Gheorghe, judecătoria a ordonat licitaţiunea execuţională în ce priveşte imobilele situate în centrul Vărşand circumscripţia jud. rurală Chişineu-Criş cuprinse în cf. a comunei Vărşand, Nr. prot. cf. 209, No. top. 850 Fărat porţiunea lui Moti Gheorghe cu preţul de strigare de 12000 lei, No. top. 1351 vie, porţiunea lui Moti Gheorghe cu preţul de strigare de 5000 lei, No. top. 1352 vie, porţiunea lui Moti Gheorghe cu preţul de strigare de 5000 lei, ij cf. No. 920. No. top. 282 Casa cu No. 263 proprietatea lui Moti Gheorghe cu preţul de strigare de 25000 lei, pentru încasarea creanţei de 8000 lei, capital şi accesorii. Licitaţiunea se va ţine în ziua de 27 Februarie 1932 ora 15, la casa comunală a comunei Vărşand.

Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preţ mai mic de câte 75%. din preţul de strigare. Imobilele de mai sus se vor licita cu susţinerea uzufructului viager intabulat în favoarea lui Simion Murăşan văd. Moti Teodor.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să dovedească cetăţenia română şi să depoziteze la delegatul judecătoresc, 10% din preţul de strigare drept garanţie, în numerar sau în efecte de cauţie socotite după cursul fixat în § 42 legea LX, 1881, sau să predea aceluiaşi delegat chitanţa constatând depunerea judecătorească, prealabilă a garanţiei şi să semneze condiţiunile de licitaţie, (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881, § 21, legea XL, 1908). Creditorii privilegiaţii sau ipotecari asupra imobilului urmărit sunt dispensaţi de garanţie. Dacă nimeni nu ofera mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preţ mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregească imediat garanţia fixată conform procentului de strigare, la aceiaşi parte procentuală a preţului ce a oferit (§ 25 XLI, 1908).

Chişineu-Criş, la 8 Oct. 1931.

Stroescu, ss jud.

Tisu, ss aj. dir. cf.

pentru autenticitate:
imp. stagiar,
Indiscifrabil.

Primăria comunei Pecica.
No. 199/1932.

Publicaţiune II.

Neavând rezultat licitaţia I pe ziua de 23 Ianuarie 1932, comuna Pecica ţine din nou licitaţie publică pe ziua de 16 Februarie 1932.

I

La orele 8 pentru compactarea registrelor şi cărţilor de legi şi specialitate, asemenea pentru furnizarea hârtiei, imprimatelor registrelor şi rechizitelor de scris necesare primăriei în anul 1932.

II

La orele 8, şi jumate pentru furnizarea a lor 224 m. lemne de foc pe seama Primăriei, locuinţele notariale şi sora de ocrotire pe anul 1932.

III

La orele 9, pentru furnizarea mobilierului necesar Primăriei comunale pe anul 1932 şi anume: becuri şi diferite alte mărunţişuri necesare gospodăriei comunale şi repararea scaunelor, cari se pot vedea în tabloul afişat la această Primărie.

IV

La orele 9 şi jumătate pentru confecţionarea uniformelor încălţămintelor şi echipamentului necesar în anul 1932 guarzilor şi servitorilor comunali.

V

La orele 10, pentru cumpărarea lemnelor, ferului, scândurilor cimentului, tuburilor de ciment şi varul necesar la reparaţiunile fântânilor, podurilor, şanţurilor, edificiilor, căruţelor, trăsurilor şi pompelor da incendiu ri comunale pe anul 1932.

VI

La orele 10 şi jumătate pentru repararea *trăsurilor, harnaşamentului*, rechizitelor de *pompieri* şi potcovirea cailor comunali în anul 1932.

VII

La orele 11, pentru repararea împrejmuirei pe locul *târgului.*

VIII

La orele 11, şi jumătate, pentru cumpărarea arborilor necesari pentru plantat pe străzile comunei în cursul anului 1932.

IX

La orele 12, pentru *reparaţiuni* mărunte ce se vor ivi din caz în *caz în cursul anului 1932 la edi*ficiile, grajdurile, fântânile, oborul şi podurile comunale.

X

La orele 14, pentru arendarea ierbei din cimitirul *comunal* păşunatul pe dolmă de sub pădure şi dolma de sub sat şi vinderea juteiului din valea Forgace.

XI

La orele 14, şi jumătate, pentru vinderea alor 3. tauri neapţi de prăsilă şi totodată pentru cumpărarea alor 3. tauri de prăsilă.

XII

La orele 15, pentru cumpărarea alor 150 mm. porumb, 50 mm ovăs, 100 mm. paie, 3000 snopi de tulei de porumb, 2000 coşeri, pleavă de grâu, furage necesare la alimentarea cailor şi animalelor de reproducţie a comunei pe anul 1932.

Licitaţiunile se vor ţinea în conformitate cu dispoziţiunile legii contabilităţii publice, cu oferte închise şi sigilate pe cari concurenţii le vor înainta acestei primării în termen.

La ofertă se va anexa—dar în plic separat — şi recipisa cauţiunei de 4% a sumei oferite care apoi se va completa la 6%. Se menţionează, că nu se primesc decât recipisa de depuneri la Casa de Depuneri sau Administraţiunei financiare despre cauţiunea amintită şi nici de cum numerar sau efecte, eventual *alte valori*.

Pecica. la 23 Ianuarie 1931.

Primăria.

Tipografia G. Iencî, Arad, Bulevardul Regina Maria Nr. 12 Palatul (Fischer Eliz).

Redactor responsabil I. ARDELEAN

Operă şi teatru.

Relatările dlui dir. Pop pentru publicul arădan. — Primăria va subvenţiona reprezentaţiile teatrului şi operei clujene.

Iubitorii de muzică şi artă din Arad şi-au exprimat de mult dorinţa de a avea în acest oraş, un teatru permanent şi reprezentaţii de operă sistematice. Realizarea unui teatru permanent s'a văzut foarte imposibilă, iar încercarea cu „teatrul de vest" n'a putut da fructul dorit, cu toate sacrificiile celor trei oraşe: Arad, Oradea şi Timişoara.

Situaţia economică de azi a dus la desfiinţarea teatrului de vest şi a lăsat, în acelaş timp, atât Aradul cât şi pe celelalte două oraşe fără importantul factor de cultură care este teatrul.

Acest fapt a determinat direcţiunea Teatrului şi Operei Naţionale din Cluj, să angajeze anual un număr anumit de spectacole spre a nu se întrerupe opera de românizare şi culturalizare a frontierei de vest.

L'am căutat pe d. **C. Pop,** directorul operei Naţionale din Cluj şi l'am rugat să ne comunice care sunt angajamentele luate de cele două instituţiuni şi în ce condiţiuni crede că se va putea achita de ele?

D. director Pop, ne-a declarat că s'a făcut un angjament de 60 spectacole pe an dintre cari 30 de operă şi 30 dramă. Fiecare din cele trei oraşe va avea, în consecinţă, *30 de premiere de operă* şi 30 reprezentaţii de dramă.

Cele 30 de reprezentaţii de operă se vor succede din trei în trei săptămâni cu câte trei spectacole de fiecare ocazie.

Intreg repertoriul dela Cluj va fi desfăşurat succesiv în cele trei oraşe dela vestul ţării, astfel că publicul din Arad, Oradea şi Timişoara va avea mai multe reprezentaţii decât însăşi Clujul care a jertfit atâta pentru înfăptuirea operei şi teatrului său,

Ideia de a se da câte 60 de reprezentaţii în oraşele de vest a fost, nespuse de C. Pop, emisă de direcţiunea operei din Cluj şi îmbrăţişată de d. Mavrodi, directorul general al teatrelor.

Realizarea acestui plan este momentan cea mai mare grijă a dsale. *„Dar, spune d. Pop, totul este în funcţie de public, şi de bunăvoinţa autorităţilor. Dacă publicul va înţelege şi va aprecia jertfele ce le aducem noi şi va căuta să jertfească şi el, după cum îi stă în putinţă, dacă pe de cealaltă parte autorităţile, în primul rând primăriile, ne vor da acelaşi sprijin ca şi teatrului de vest, atunci nădăjduesc să ducem la bun sfârşit, acţiunea începută.*

„Avem nevoie de sprijinul tuturora căci deplasarea, şi în special acea a ansamblului de operă, ne costă foarte mult. Orchestra, corul, baletul, împreună cu soliştii, personalul administrativ şi tehnic, numără la un loc 130 de persoane. Pentru transportarea acestui personal şi a decorurilor avem nevoie de patru vagoane.

„Eu cred — continuă d. Pop — că o intervenţie comună, a conducerei celor trei oraşe, pe lângă direcţiunea generală a C. F. R. spre a ne face înlesniri ar fi încoronată de succes şi ar reduce simţitor budgetul cheltuielilor noastre.

„Pentru a face posibilă accesiunea la reprezentaţiile teatrale, deşi preţurile sunt scăzute la minimum, am căutat să facem înlesniri prin abonamente. La un abonament pentru zece spectacole acordăm o reducere de 40 %. Costul abonamentului nu se va plăti integral, ci abonatul va depune drept garanţie, preţul unui singur bilet, iar la fiecare reprezentaţie îşi va plăti biletul cu reducere pe baza cupoanelor ce le va primi. Ultimul bilet se va achita prin suma depusă garanţie.

„Aceste înlesniri ne fac să credem că publicul românesc va da tot sprijinul teatrului nostru şi-l va frecventa cu interes, pentruca şi noi să ne achităm cu toată însufleţirea de îndatoririle noastre.

„Fiindcă suntem în Arad — zice d. Pop — trebuie să declar că d. Radu, primarul municipiului, arată foarte multă bunăvoinţă faţă de acţiunea noastră. Dsa ne-a promis chiar o subvenţie mai însemnată, pe care, cred, o vom şi primi. Dacă teatrul de vest a primit o subvenţie de 15.000 lei de spectacol, cred că şi noi avem tot dreptul să sperăm la un ajutor mai însemnat. **N'ar strica, dealtfel, dacă cele trei municipii ar face o alocaţie bugetară anuală pentru sprijinirea teatrului şi operei noastre.**

*

Acestea sunt relatările dlui director C. Pop. făcute publicului arădan, pentruca acesta la rândul său, să aprecieze jertfele ce le aduce Opera şi Teatrul Naţional din Cluj, ne mai vorbind de riscurile ce sunt inerente unei astfel de întreprinderi.

Noi credem că publicul nostru va căuta să înţeleagă rostul venirei teatrului şi operei române aci la Arad.

Ar fi o ruşine dacă şi această încercare s'ar dovedi de prisos. Oraşul Arad adăposteşte un teatru maghiar, care, deşi inferior, din toate punctele de vedere, celui din Cluj, se menţine totuşi, căci publicul maghiar îl sprijineşte din toate răsputerile.

Ori, Clujul ne trimite un ansamblu de operă din cele mai bine închegate, ne mai trimite un ansamblu de dramă cu actori încercaţi.

Este momentul să menţionăm că presa minoritară din oraş, de data asta, şi-a făcut datoria prin aceea că n'a tăcut evenimentul venirii operei clujene şi a apreciat, la justa lor valoare, reprezentaţiile ei. Adevărat că dacă faţă de actorii lor sunt extrem de indulgenţi, faţă de ai noştri sunt puţin cam preocupaţi.

*

Am avut ocaziunea să vorbim cu d. primar Dr. C. Radu, despre chestiunea subvenţionării teatrului şi operei clujene. Dsa ne-a declarat că va face tot posibilul ca să rupă din taxele pe spectacole o sumă de vre'o 150 mii lei pentru anul în curs.

Dăm această declaraţie a primarului publicităţii şi spre ştirea direcţiunei interesate.

Rep.

Cinema Sonor „CORSO"
dela 5-11 Februarie
ALTEŢA SA ORDONA
(HORE HOHEIT BEFICHLT)
cea mai mare şi cea mai frumoasă operetă a casei Ufa.
Katze v. Nagy **Willy Fritsch**
Monopol: Uia Matadorfilm Braşov Vorbeşte 100% în limba germ.
Jurnal-Sud-Est.
Reprezentaţiile cu inceperea orele 5-7½-9½. Duminică şi în zilele de sărb. dela ora 3 p. m. — Bilete la cassa cinematografului, deschis 10-1 şi dela ora 4 p. m. TELEFON 565.
Duminică la orele 11 a. m. MARE MATINEU popular cu
HARRY PIEL
PREŢURI REDUSE

Doliul dlui Ion Mihalache vicepreşedintele partidului naţional-ţărănesc.

D. Ion Mihalache, vicepreşedintele şi actualul conducător al partidului national-ţărănesc, a avut durerea să piardă pe tatăl dsale.

Mai mulţi intelectuali din Arad, membri ai partidului national ţărănesc şi prietenii ai dlui Mihalache, luând cunoştinţă de doliul incercat de dsa i-au adresat următoarea telegramă de condolare:

Ion Mihalache,
Bucureşti.

Dumnezeu să vă dea mângâiere pentru durerea suferită prin moartea prea iubitului Dv. părinte.

Dr. Iustin Marşieu
prof. C. Teodorescu
Dr. E. Veliciu
Gen. Al. Vlad
prof. I. Ardelean
Dr. S. Dămian
Nicolae Adam
preot I. Marşieu
Dr. I. Borneas
preot Zenobie Brădean
Dr. A. Raicu
etc.

Noul cinema „Corso".

La 5 cor. Vineri ora 5 şi a deschis în cadru festiv porţile noul cinematograf „Corso" din Arad al Asoc. scriitorilor români. Situat în centrul oraşului cu o intrare impozantă în strada Eminescu şi cu ieşiri în strada Românului, clădit după cele mai moderne cerinţe şi prevăzut cu tot confortul necesar, acest cinematograf fără exagerare se poate încadra intre cele mai mari din ţară. O sală de spectacole modelată, artistic închepătoare, cu loje şi 617 seaune comfortabile, cu incălzit central, luminat plăcut, cu aerizatoare în plafon dă noului cinematograf „Corso" aspectul modern similar al cinematografelor municipale. La intrare, candelabre mari revarsă o lumină feerică pe un coridor spaţios. Am observat la acest cinematograf şi o inovare din cinematograful şi a anexat şi un local elegant de cafenea, cu intrarea din sala de aşteptare. O altă inovaţie mai e, că în vitrinele dela intrare s'au rezervat locuri pentru reclame de comerţ. In general, ceace ne îmbucură este, că în noul cinematograf predomină o curăţenie perfectă, şi este cu desăvârşire apărat de orice pericol sau incendiu.

Cinematograful „Corso" îşi deschide repertoriul cu delicioasa piese „Alteţa Sa ordonă" căreia îi vor urma filmele sonore cele mai bune ale casei Ufa. Acest nou cinematograf dispune de două maşini de proecţiune, pentru filme mute şi sonore. Cele două case de bilete au fost invadate de public încă din ziua de Joi. Preţurile biletelor sunt acelaşi ca la cinematografele oraşului, cel mai eftin bilet fiind de 10, iar cel mai scump de lei 30.

La deschiderea festivă au fost invitate *autorităţile* şi presa designându-*li se locuri* de onoare.

Societatea Naţională Culturală „Crişana" din Cluj, în şedinţa plen din 17 Ian. a. c. a ales pe anul academic 1931 32 următorul comitet; Mircea Popluca preşedinte, Viorel Petrişor vice-preşedinte, Ştefan Cmeciu secretar gen., Traian Puta bibliotecar, Ioan Tămaş cassier, Vasilie Luştrea controlor I., Octavian Pop controlor II., Sinesiu Crişan secretar de şed. I., Gheorghe Goina secretar de şed. II.

Poliţia din Timişoara a arestat 3 indivizi cari se ocupau cu falsificarea monetelor de 20 Lei. Intre ei să află un ciasornicar şi un şofer. In legătură cu aceasta descoperire s'a mai arestat falşificatori de monete şi în comuna Cenadul-Vechi din judeţul Timiş-Torontal.

Conferinţa dezarmării şi răzb. chino-japonez.

Marţi după amiazi s'a deschis la Geneva *marea conferinţă a desarmării,* având de resolvat chestiunea desarmării, care se studiază de 12 ani.

Şedinţa a fost deschisă de dl Henderson, ministrul de externe şi delegatul Angliei la conferinţă, printr'o vorbire care a ţinut aproape o oară.

In discursul său d'l Henderson a spus că nu trebue să ne aşteptăm la o desarmare totală, ci numai la reducerea armamentelor, iar pentru aceasta trebue încredere, foarte multă încredere reciprocă între state. In general discursul dlui Henderson, se poate urma în trei puncte, la cari se reduce si misiunea conferinţei desarmării: Aceste puncte sunt

1. Să se stabilească un program efectiv pentru reducerea simţitoare şi limitarea tuturor armamentelor.

2. Nici o armată să nu fie sustrasă desarmării universale.

3. Să se asigure continuitatea operei sale (a conf. desarmării), hotărând să se ţină conferinţe analoage la intervale destul de apropiate.

Discursul dlui Henderson a plăcut foarte mult, — e şi frumos — insă are marele păcat, că ideile ce le cuprinde nu se vor putea realisa nici odată. Aceasta pentrucă nici o ţară, care participă la această conferinţă nu-şi va lăsa ţara fără armată în credinţa că duşmanii ei nu vor ataca-o şi pentru că aceasta conferinţă, precum şi Liga Naţiunilor nu au autoritatea necesară ca să impună desarmarea.

Că Liga Naţiunilor şi conferinţa desarmării n-au autoritatea, n-au puterea de a sili pe o ţară oarecare să-i respecte hotărârile, se vede din războiul, **oficial declarat de Japonia, Chinei,** răsboiu care decurge cu o violenţă foarte mare, japonezii ajungând până în capitala Chinei. Fată de acest atac, delegaţia chineză la conferinţa desarmării a înaintat Ligii Naţiunilor o notă în care arată că prin actele de violenţă a Japoniei, nu se urmăreşte reatabilirea unor stări normale, ci urmăresc răsboiul. Răspunsul Ligii Naţiunilor îl dăm după o telegramă din Geneva; "consiliu Societăţii Naţiunilor convocat într'o şedinţă extraordinară înainte de deschiderea conferinţei desarmării, a adoptat o resoluţie privitoare la evenimentele din extremul orient.

Rezoluţia declară că, consiliul sprijină cu întreaga sa autoritate morală demersurile marilor puteri la Tokio şi la Nanking, în vederea încetării ostilităţilor chino-japoneze, pentru crearea unei zone neutre la Sanghai şi pentru imediata începere a tratativelor.

Prin urmare vorbe goale şi nimica. Liga Naţiunilor create pentru a impiedeca războiul nu poate face nimic. Ziarele din zilele aceste constitue o adevărată plăcere: pe partea stângă scrie despre războiul chino-japonez, pe partea dreaptă despre desarmare.

Din toate se desprinde un lucru: Până când popoarele într'adevăr vor ajunge la o astfel de cumineţenie încât să poată desarma fără frică, zic până atunci să fim gata pentru a ne apăra pământul, nevoile şi neamul.